

prima instanță: V.Hadîrcă

instanța de apel: M.Guzun, A.Gavrilița, Vl.Brașoveanu

DECIZIE

03 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător

judecători:

Valentina Clevadî

Iuliana Oprea, Galina Stratulat,

Dumitru Mardari, Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității în Republica Moldova, în pricina civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității în Republica Moldova, intervenient accesoriu Tcaciuc Valeri cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, prin care s-a respins apelul declarat de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității în Republica Moldova și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 01 august 2016, prin care s-a admis cererea de chemare în judecată,

c o n s t a t ă :

La 13 octombrie 2015, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova (în continuare CNPDCP) s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității în Republica Moldova (în continuare CPEDA), intervenient accesoriu Tcaciuc Valeri privind contestarea actului administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a indicat că, la 27 mai 2015, pârâtul a recepționat plângerea lui Tcaciuc Valeri, în baza căreia a fost

demarată cauza nr. 268/15, privind pretinsa discriminare din partea CNPDCP pe criteriu de limbă în acces la informație și în exercitarea dreptului la petiționare.

Prin urmare, la 28 august 2015, CPEDAЕ a emis decizia pe marginea acestui caz, prin care a constatat în pct. 2 că, faptele expuse în plângere reprezintă discriminare pe criteriu de limbă, în exercitarea dreptului la petiționare.

Consideră reclamantul că decizia a fost emisă cu încălcarea termenului de examinare a plângerii, concomitent fiind neobiectivă și părtinitoare.

Menționează CNPDCP că plângerea lui Tcaciuc Valeri a fost depusă în adresa CPEDAЕ la 27 mai 2015, însă, luând în considerație că, la 26 iunie 2015, expira termenul de 30 de zile de examinare a plângerii, prin demersul din 25 iunie 2015, membrul raportor, Doina - Ioana Străisteanu, a solicitat prelungirea termenului de examinare până la 90 de zile, și anume, până la 28 august 2015.

Evidențiază reclamantul, că decizia contestată a fost emisă cu încălcarea termenului legal, în interiorul căruia, CPEDAЕ avea obligația și dreptul de a examina adresarea, inclusiv să o soluționeze prin adoptarea unei soluții legale, deoarece aceasta urma a fi adoptată cel târziu la 25 august 2015, dată la care a expirat termenul prevăzut de lege.

Totodată, CNPDCP și-a întemeiat cererea de chemare în judecată pe prevederile pct. 66 din Regulamentul de activitate al Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, aprobat prin Legea nr. 298 din 21 decembrie 2012, indicând că, decizia se comunică părților în termen de 10 zile de la adoptare și produce efecte de la data comunicării, pe când decizia din 28 august 2015, în cauza nr. 268/15 a fost remisă la 17 septembrie 2015, prin scrisoarea nr. 03/808.

Așadar, prin aceste acțiuni, în mod repetat se denotă că pârâtul încalcă vădit termenele prevăzute de lege, atât la emiterea, cât și la aducerea la cunoștință a deciziilor adoptate.

De asemenea, intervenientul accesoriu, Tcaciuc Valeri, a afirmat că, la 06 februarie 2015, s-a adresat CNPDCP cu o plângere, redactată în limba rusă, iar răspunsul la aceasta l-a primit în limba de stat, pe care dânsul nu o posedă și nu o înțelege, respectiv, din alegațiile petiționarului, indicate în pct. 4.1 al deciziei din 28 august 2015, se desprinde cu celeritate că, la 18 martie 2015 acesta a primit răspunsul în limba de stat, iar la 19 martie 2015, petiționarul a returnat răspunsul, explicând că nu poate percepe conținutul actului emis de CNPDCP, deoarece nu posedă limba de stat, totodată solicitând și asigurarea traducerii acestui act. În acest sens, a fost asigurată traducerea tuturor documentelor solicitate în limba rusă.

Solicită, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, anularea deciziei Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității din 28 august 2015, adoptată în cauza nr. 268/15,

(Tcaciuc Valeri vs CNPDCP), privind pretinsa discriminare pe criteriu de limbă în acces la informație și în exercitarea dreptului la petiționare.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29 februarie 2016 s-a introdus în proces, în calitate de intervenient accesoriu, Tcaci Valeri (f.d. 58-59).

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 01 august 2016 s-a admis cererea de chemare în judecată, depusă de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal și s-a anulat decizia Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității din 28 august 2015, adoptată în cauza nr. 268/15 privind pretinsa discriminare pe criteriu de limbă în acces la informație și în exercitarea dreptului la petiționare.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016 s-a respins apelul declarat de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității în Republica Moldova și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 01 august 2016.

La 13 februarie 2017, în termenul prevăzut de lege, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității în Republica Moldova a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și parțial a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

În susținerea recursului s-a invocat că au fost interpretate eronat normele de drept material, și anume că, instanțele de judecată inferioare au apreciat în mod arbitrar probele din dosar.

Dat fiind faptul că, pricina în cauză se referă la prevenirea și eliminarea discriminării și asigurării egalității, instanțele de judecată eronat au interpretat prevederile art. 15 alin. (1) din Legea nr. 121 cu privire la asigurarea egalității și pct. 66 din Legea nr. 298 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, în partea ce ține de termenul de examinare a plângerii, de comunicare și efectele juridice.

Astfel, notează recurentul, că termenul de examinare a plângerii în acest sens, în temeiul art. 15 alin. (1) din Legea nr. 121 din 25 mai 2012, este de 30 zile de la data depunerii, cu posibilitatea prelungirii termenului, care însă nu va depăși 90 zile.

Ca urmare, acest termen trebuie considerat unul de recomandare în situația în care potrivit pct. 9 din Legea nr. 298, Consiliul își desfășoară activitatea în ședințe ordinare, convocate cel puțin o dată pe lună, iar în caz de necesitate, pot fi organizate ședințe extraordinare. Consiliul se convoacă în ședințe în modul stabilit la art. 11 alin. (11) din

Legea cu privire la asigurarea egalității, iar art. 11 din aceeași lege, prevede că, în caz de necesitate, Consiliul poate fi convocat la solicitarea a cel puțin 2 membri.

Subliniază în acest context recurentul că, atunci când membrii nu sunt permanenți și stabilirea ședințelor de deliberare este condiționată de disponibilitatea agendei lor, termenul de 90 zile urmează a fi considerat unul orientativ.

Mai mult ca atât, depășirea acestuia cu două zile nu este în măsură să atragă astfel de efecte juridice, cum ar fi, anularea actului administrativ, deoarece efectele se pot răsfrânge doar asupra momentului începerii curgerii termenului de contestare.

Așadar, precizează că din considerente obiective, decizia contestată a fost adoptată la 28 august 2015, iar constatarea instanțelor că, actul administrativ a fost adoptat într-o zi de odihnă, declarată în baza hotărârii Guvernului nr. 975 din 04.12.2014, oficial zi de odihnă, relevă că circumstanța dată este condiționată de disponibilitatea membrilor nepermanenți care, având o zi, liberă au convocat o ședință de deliberare extraordinară, pentru a adopta proiectele aflate pe agenda lor de lucru în cadrul Consiliului.

Prin urmare, consideră recurentul că decizia adoptată în dosarul nr. 268/15, a fost adoptată cu respectarea procedurii, iar argumentarea expusă în hotărârile contestate, cu privire la termenul de examinare a plângerii, constituie o interpretare extensivă și incorectă.

Prin referința din 28 aprilie 2017, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova consideră că, decizia instanței de apel este corectă și urmează a fi menținută, deoarece argumentele invocate în susținerea cererii de recurs sunt neîntemeiate.

Specifică intimatul, CNPDCP că, actul administrativ contestat a fost emis cu încălcarea termenului legal în interiorul căruia Consiliul avea obligația și dreptul de a examina adresarea, inclusiv să o soluționeze, prin adoptarea unei soluții legale, deoarece aceasta urma a fi adoptată cel târziu la 25 august 2015, dată la care a expirat termenul prevăzut de legislație, în care putea fi adoptată o hotărâre.

Judecând recursul declarat de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității în Republica Moldova împotriva deciziei date de Curtea de Apel Chișinău, în limitele invocate în recurs și argumentele indicate în referința depusă de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016 din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Conform art. 26 alin (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii.

Potrivit art. 15 alin. (1) al Legii cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25 mai 2012, plângerea se examinează în termen de 30 zile de la data depunerii, cu posibilitatea prelungirii termenului, care însă nu va depăși 90 zile.

Prin prisma pct. 66 al Regulamentului de activitate al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, aprobat prin Legea nr. 298 din 21 decembrie 2012, decizia Consiliului se comunică părților în termen de 10 zile de la adoptare și produce efecte de la data comunicării.

Din materialele pricinii rezultă că, intervenientul accesoriu, Tcaciuc Valeri, la 06 februarie 2015 s-a adresat CNPDCP cu o plângere, redactată în limba rusă, iar răspunsul din 18 martie 2015 l-a primit în limba de stat, pe care dânsul nu o posedă și nu o înțelege.

Iar, la 19 martie 2015, intervenientul accesoriu (petiționarul), Tcaciuc Valeri, a returnat răspunsul, explicând că nu poate percepe conținutul actului emis de CNPDCP, deoarece nu posedă limba de stat, totodată solicitând și asigurarea traducerii acestui act. În acest sens, a fost asigurată traducerea tuturor documentelor solicitate în limba rusă.

Avînd la bază cererea lui Tcaciuc Valeri (petiționar), CPEDAE, prin decizia din 28 august 2015, adoptată în cauza nr. 268/15 (Tcaciuc Valeri vs CNPDCP), privind pretinsa discriminare pe criteriu de limbă în acces la informație și în exercitarea dreptului la petiționare, a decis în unanimitate că faptele expuse în plângere nu reprezintă discriminare, pe criteriu de limbă, în acces la informație, după cum prevede art. 1 și 2 din Legea nr. 121 privind asigurarea egalității. Faptele expuse în plângere reprezintă discriminare, pe criteriu de limbă, în exercitarea dreptului la petiționare, după cum prevede art. 1 și 2 din Legea nr. 121 privind asigurarea egalității coroborat cu art. 12 (1) Legea nr. 382 cu privire la drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale. Reclamantul, CPDCP, va asigura remiterea în adresa petiționarului a răspunsului disputat în limba adresării, adică în limba rusă și va depune toată diligența necesară să aducă la cunoștința tuturor angajaților săi conținutul acestei decizii și va asigura ca pe viitor corespondența cu petiționarii va fi purtată în una din două limbi de adresare, română și rusă, cât timp legislația prevede o astfel de obligație (f.d. 6-14).

Centrul National pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a fost informat prin scrisoarea nr. 03/808 din 17 septembrie 2015, recepționată la 21 septembrie 2015, despre adoptarea deciziei menționate (f.d. 25).

S-a mai stabilit că, plângerea intervenientului accesoriu, Tcaciuc Valeri, a fost depusă în adresa CPEDAE la 27 mai 2015, însă, luând în considerație că, la 26 iunie

2015 expira termenul de 30 de zile de examinare a plângerii, prin demersul din 25 iunie 2015, în temeiul art. 15 alin. (1) a Legii nr. 121 cu privire la asigurarea egalității, membrul raportor, Doina - Ioana Străisteanu, a solicitat prelungirea termenului de examinare până la 90 de zile, și anume, până la 28 august 2015 (f.d. 23).

La fel, s-a stabilit că, potrivit procesului-verbal din 06 iulie 2015 al ședinței de audieri a Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității pe cauza nr. 268/15, membrul raportor, Doina Ioana Străisteanu, a menționat că va propune un proiect de decizie, iar în momentul în care nu va fi votată unanim sau vor apărea careva neclarități, deliberarea se va amâna, dar emiterea deciziei nu va dura mai mult decât 90 zile din ziua depunerii plângerii (f.d. 22).

Ca urmare, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, înaintând cererea de chemare în judecată împotriva Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității în Republica Moldova, intervenient accesoriu Tcaciuc Valeri, a solicitat anularea deciziei Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității din 28 august 2015, adoptată în cauza nr. 268/15 (Tcaciuc Valeri vs CNPDCP), privind pretinsa discriminare pe criteriu de limbă în acces la informație și în exercitarea dreptului la petiționare.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei cererii de chemare în judecată și admiterii acesteia, anulând decizia CPEDAE din 28 august 2015 în cauza nr. 268/15 (Tcaciuc Valeri vs CNPDCP), privind pretinsa discriminare pe criteriu de limbă în acces la informație și în exercitarea dreptului la petiționare, motivându-și soluția în temeiul art. 15 alin. (1) al Legii cu privire la asigurarea egalității, că decizia menționată a fost emisă cu încălcarea termenului legal, aceasta urmând a fi adoptată cel târziu la 25 august 2015, dată la care a expirat termenul prevăzut de legislație.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, CPEDAE a contestat-o cu apel.

Judecând apelul declarat de CPEDAE, Curtea de Apel Chișinău a ajuns la concluzia respingerii acestuia, menținând hotărârea primei instanțe, considerând că este întemeiată concluzia instanței de fond, și anume că, decizia de constatare a discriminării lui Tcaciuc Valeri pe criteriu de limbă, a fost emisă cu încălcarea termenilor de procedură stabilite, iar în acțiunile CNPDCP, nu au fost identificate circumstanțe ce ar dezvălui intenția și nemijlocit acțiunea de discriminare.

Raportând la caz normele de drept citate și circumstanțele de fapt elucidate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră corectă concluzia Curții de Apel Chișinău că, CPEDAE a emis decizia din 28 august 2015 în cauza nr. 268/15 (Tcaciuc Valeri vs CNPDCP), privind

pretinsa discriminare pe criteriu de limbă, cu încălcarea termenilor de procedură stabilite.

Or, ținând cont de faptul că, Tcaciuc Valeri a depus plângerea la 27 mai 2015 rezultă că, decizia CPEDAE, urma a fi adoptată cel târziu la 25 august 2015, dată la care a expirat termenul prevăzut de legislație, calculat din data de 06 iulie 2015, când au avut loc audieri și s-a solicitat de membrul – raportor, prelungirea termenului de examinare a plîngerii lui Tcaciuc Valeri până la 90 zile.

Astfel, în virtutea normelor de drept menționate, întârzieri în soluționarea plîngerilor privind discriminarea nu sunt acceptabile iar, orice întârziere care depășește termenul de 90 zile poate fi folosită ca argument pentru anularea deciziei de către oricare dintre părțile în cauză.

În acest context remarcă Colegiul că, la 26 iunie 2015, expira termenul de 30 de zile de examinare a plîngerii lui Tcaciuc Valeri, iar prin demersul din 25 iunie 2015, în temeiul art. 15 alin. (1) a Legii nr. 121 cu privire la asigurarea egalității, membrul - raportor, Doina - Ioana Străisteanu a solicitat prelungirea termenului de examinare până la 90 de zile, iar potrivit procesului-verbal din 06 iulie 2015 al ședinței de audieri a Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității pe cauza nr. 268/15, însăși membrul - raportor, Doina Ioana Străisteanu a precizat că, emiterea deciziei nu va dura mai mult decât 90 zile din ziua depunerii plîngerii (f.d. 22), solicitând prelungirea termenului de examinare până la 90 de zile, adică, până la 28 august 2015 (f.d. 23).

În plus, decizia luată de CPEDAE la 28 august 2015, a fost expediată la 17 septembrie 2015, prin scrisoarea nr. 03/808, cu o întârziere adițională de 10 zile, or, pct. 66 al Regulamentului citat supra, expres prevede că decizia Consiliului se comunică părților în termen de 10 zile de la adoptare și produce efecte de la data comunicării.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că sunt irelevante argumentele expuse în recursul declarat, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Așadar, instanța de recurs ajunge la concluzia că circumstanțele din speță denotă cu certitudine că, CPEDAE a încălcat termenii de procedură stabiliți pentru emiterea deciziei, or, ultima avea obligația și dreptul de a examina adresarea cu respectarea termenului de adoptare/emitere a deciziei referitor la plângerea vizată.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanța de apel a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și a aplicat corect normele relevante de drept material, astfel, pronunțând o

soluție legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către CPEDAE și de a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității în Republica Moldova.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, în pricina civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova împotriva Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității în Republica Moldova, intervenient accesoriu Tcaciuc Valeri cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător

Valentina Clevadi

judecători

Iuliana Oprea

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Oleg Sternioală